

דף מידע לקראת הערכת תפקודי קשב ולמידה באמצעות מבחן ממוחשב (ADS)

מהי הפרעת קשב?

קשב הוא משאב של המוח אשר מאפשר לנו לשים לב לדברים שקורים בסביבה ובתוכנו, על מנת שנקלוט אותם וניתן להם מקום בחשיבה שלנו. בזכות משאבי הקשב שלנו אנחנו מסוגלים ללמוד, להבין ולזכור. בעבר, הייתה קיימת סברה כי קשיים בתחום הקשב באים לידי ביטוי אך ורק בקושי להתרכז ולשמר קשב לאורך זמן (יכולת הנקראת: "קשב מתמשך"). על כן, האבחונים הממוחשבים שהיו נהוגים בעבר בחנו יכולת זו בלבד. מחקרים עדכניים בתחום הקשב מראים כי בניגוד לכך, יכולת הקשב של האדם מתבססת על תפקודים שונים.

רציונל תיאורטי

הערכת תפקודי הקשב מתבצעת ביחידת האבחונים במרכז לשירות פסיכולוגי שער הנגב, תוך התייחסות לקשב כמערכת הטרוגנית וכוללת התייחסות לפונקציות קוגניטיביות שונות: קשב מתמשך, קשב סלקטיבי-מרחבי ובקרת קשב (התמודדות עם מידע סותר, עיכוב תגובה והתאמת תגובה לדרישות המטלה (Tsal, Shalev, & Mevorach, 2005¹; Segal, Mashal & Shalev, 2015²)) להלן פירוט על כל פונקציה:

קשב מתמשך	היכולת להקצות משאבי קשב לאורך זמן תוך שמירה על רמה קבועה של ביצוע ומינימום 'התנתקויות'.
קשב סלקטיבי-מרחבי	פונקציה אשר מאפשרת למקד קשב באזור מצומצם במרחב (בכל האופנויות) ולהתעלם ביעילות ממידע לא רלוונטי בסמוך.
בקרת קשב	פונקציית זו מאפשרת תהליכי תכנון ובקרה שונים תוך שימוש במשוב פנימי וחיצוני, כגון: עיכוב תגובה (במגוון רמות והיבטים), עיבוד גירויים מורכבים, מעבר ממטלה למטלה בצורה יעילה והתמודדות יעילה עם מידע סותר. הערכה נוכחית זו כללה שלושה היבטים של בקרת קשב: (1) התמודדות עם מצבי קונפליקט בהם יש תחרות בין תגובות (2) עיכוב תגובה (3) התאמת תגובה לדרישה.

¹ Tsal, Y., Shalev, L., & Mevorach, C. (2005). The diversity of attention deficits in Attention Deficit Hyperactivity Disorder: the prevalence of four cognitive factors in ADHD vs. Controls. *Journal of Learning Disabilities*, 38, 142-157.

² Segal, D., Mashal, N., & Shalev, L. (2015). Semantic conflicts are resolved differently by adults with and without ADHD. *Research In Developmental Disabilities*, 47, 416-429.

מדוע תבחרו בהערכת תפקודי קשב באמצעות מבחן ADS?

- ✓ בתהליך הערכת תפקודי הקשב נעשה שימוש במבחן ADS. הכלי הינו מבחן ממוחשב להערכת תפקודי קשב, המבחן בודק את מגוון תפקודי הקשב ולכן היכולת שלו לתת מענה רחב ומדויק רבה יותר.
- ✓ בתהליך הערכת תפקודי הקשב נעשה שימוש במגוון שאלונים (קונרס, אכנבך, חרדה ועוד) המסיעים בהבנת התמונה הרחבה, בקבלת אבחנה ובהחלטה איך הכי נכון לטפל.
- ✓ תהליך ההערכת תפקודי הקשב מציג תמונה רחבה ומפורטת של כוחות הנבדק לצד הקשיים.
- ✓ תהליך ההערכת תפקודי הקשב מאפשר בדיקה של קשיי הנבדק גם ביחס לנורמה של בני גילו (נורמות ישראליות רחבות) וגם ביחס לעצמו.
- ✓ תהליך ההערכת תפקודי הקשב מציג מאפשר תמונה מעמיקה לגבי רמת הפרעה, באיזה מתפקודי הקשב היא באה לידי ביטוי ומהי הדרך הכי נכונה לעזור למי שמתמודד איתה.
- ✓ תהליך הערכת תפקודי הקשב, מסייע באבחנה מبدלת בין קשיים בקשב לבין קשיים ממקור אחר (למשל, קושי רגשי, חרדות, הפרעת למידה ספציפית, קושי בוויסות חושי ועוד..)

איך מתבצע האבחון?

פנייה למזכירות השירות הפסיכולוגי 077-9802751 077-9802704
Rachel@mpsy.org.il

מילוי שאלונים והחזרתם למזכירות השירות הפסיכולוגי

פגישה אישית עם המאבחן

ביצוע הערכת תפקודי קשב באמצעות מערכת ADS

פגישת משב - קבלת דוח האבחון והמלצות להמשך